

ปริญ เตชะมวลไวยวิทย์

ฝ่ายสื่อสารองค์กรและส่งเสริมความรู้ผู้ลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

ความเชื่อมั่นของนักลงทุนเป็นเรื่องใหญ่สำหรับตลาดทุนทั่วโลก เพราะจะทำให้ตลาดเติบโต 10 ปีที่ผ่านมา ตลาดทุนไทยจึงมีพัฒนาการด้านกำกับดูแลกิจการเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนอย่างต่อเนื่อง สะท้อนในผลการประเมินต่าง ๆ โดยในปี 2559 ประเทศไทยได้คะแนน CG Watch ในอันดับที่ 5 จากการประเมิน 11 ประเทศในเอเชีย เป็นรองสิงคโปร์ ฮองกง ญี่ปุ่น และไต้หวัน โดยเรามีคะแนนเท่ากับ 2 ปีก่อนหน้า แต่อันดับลดลง เหตุเพราะมีประเทศที่ทำคะแนนได้ดีกว่าเดิม

วันนี้ผมจึงอยากพูดถึงการประเมิน CG Watch สักนิด CG Watch คืออะไร และสำคัญอย่างไรกันนะครับ CG Watch เป็นรายงานการประเมินการกำกับดูแลกิจการของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย จัดทำโดยสมาคมธรรมาภิบาลแห่งเอเชีย ซึ่งเป็นองค์กรอิสระที่ไม่แสวงหากำไร มีหน้าที่จัดทำรายงานและจัดสัมมนาเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการเพื่อให้เกิดการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีในภูมิภาคเอเชีย

สมาคมธรรมาภิบาลแห่งเอเชียร่วมกับ CLSA (Crédit Lyonnais Securities Asia) Asia-Pacific Markets ทำรายงาน CG Watch มาตั้งแต่ปี 2544 โดยการประเมิน CG Watch จะทำทุกสองปี ประเมิน 11 ประเทศ คือ ฮองกง สิงคโปร์ ญี่ปุ่น ไทย มาเลเซีย ไต้หวัน อินเดีย เกาหลีใต้ จีน ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย ในประเด็นด้านการกำกับดูแลกิจการหรือธรรมาภิบาล เน้น 5 เรื่องสำคัญ คือ ด้านหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกิจการ และการปฏิบัติ การบังคับใช้กฎหมาย บรรยากาศด้านการเมืองและกฎหมาย การจัดทำบัญชีและการตรวจสอบ และวัฒนธรรมธรรมาภิบาล จะเห็นว่าแต่ละเรื่องต่างกัน ประเด็นพิจารณาก็จะแตกต่างกันไป

ผมจะยกตัวอย่างให้เห็นภาพง่ายขึ้นซัก 2 เรื่องนะครับ เรื่องแรก วัฒนธรรมธรรมาภิบาล ซึ่งจะมีการพิจารณาจากหลายประเด็น อาทิ การกำหนดและปฏิบัติตามธรรมาภิบาลของบริษัท การประเมินการทำหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท การเปิดเผยข้อมูลการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ซึ่งการพิจารณาวัฒนธรรมธรรมาภิบาล ไม่เพียงดูเฉพาะตัวธุรกิจที่จะมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพียงอย่างเดียวครับ จะดูความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องกับบริษัทในหลายมิติด้วย ไม่ว่าจะเป็นลูกค้า คู่ค้าทางธุรกิจ พนักงาน หรือความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งกลุ่มนักลงทุนสถาบันในประเทศ ที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการกำกับ

ดูแลกิจการที่ดี ตัวอย่างที่ชัดเจน การไปใช้สิทธิออกเสียงในฐานะผู้ถือหุ้น นอกจากนี้ การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันก็เป็นอีกมิติที่จะใช้พิจารณาเช่นกัน เพราะมีหลักว่า เราไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก มีผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย รวมถึงสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม การเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืนจึงต้องทำร่วมกันและไปด้วยกัน

เรื่องที่สอง ด้านการบังคับใช้กฎหมาย ที่สะท้อนบทบาทของหน่วยงานกำกับดูแล อาทิ ก.ล.ต. ปปง. ศาล ในกระบวนการการดำเนินการกับผู้กระทำผิด และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายของผู้ร่วมตลาด ทั้งจำนวนและประเภทความผิดต่าง ๆ

ที่น่าสนใจคือ การประเมิน CG จะประเมินจากการรับรู้ของผู้ลงทุนด้วย ซึ่งความรู้สึกมักไม่ได้ขึ้นกับสิ่งที่กฎหมายกำหนดเพียงอย่างเดียว หากเรื่องใดที่ขัดกับจริยธรรม มโนธรรมปกติ แต่ระบบปล่อยให้บริษัทดำเนินการต่อไปได้ การประเมินก็อาจไม่เชื่อถือโลกความรับผิดชอบในการกำกับดูแลกิจการที่ดีทั้งของบริษัทนั้น และอาจรวมถึงประเทศด้วย เห็นได้จากที่ผ่านมา หลายประเทศเคยถูกลดคะแนน เมื่อมีข่าวกรณีใหญ่ ๆ ที่ไม่ได้รับการจัดการอย่างเพียงพอ

ผลประเมิน CG Watch จะทำให้เห็นภาพรวมของสังคมและสิ่งแวดล้อมของประเทศนั้น ๆ ที่สูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในกฎหมาย สะท้อนความเชื่อมั่นของตลาด จึงเป็นที่ติดตามและใช้อ้างอิงเปรียบเทียบกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งปกติผู้ลงทุนสถาบันจะเชื่อว่าระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะช่วยลดปัญหาความเสี่ยงจากการสูญเสียเงินลงทุนได้ จึงกล่าวได้ว่าการประเมิน CG Watch จะช่วยเพิ่มมูลค่าและส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืนกับตลาดทุนได้ ผู้สนใจสามารถเข้าไปดูคะแนน CG Watch ได้ที่ www.cgthailand.org หรือ <https://www.clsa.com/media-release-cg-watch-2016/>

ที่ผ่านมาบริษัทจดทะเบียนมีพัฒนาการ ทำได้ดี และน่าชื่นชมในหลายด้าน ปี 2561 นี้ เราจะถูกประเมิน CG Watch กันอีกครั้งครับ ถ้าให้คาดจากพัฒนาการในภูมิภาค ปีนี้ผู้ลงทุนส่วนมากให้ความสนใจเพิ่มเรื่องบทบาทคณะกรรมการในการดูแลกลยุทธ์ที่จะอยู่รอดในยุคดิจิทัล ความสนใจปฏิบัติจริงนี้ควรสะท้อนการสื่อสาร ทั้งในรายงานประจำปี การพบผู้ลงทุน การมีคณะกรรมการที่หลากหลายเหมาะสม มีการประเมินผลเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาจริง มิใช่เพียงการอธิบายกระบวนการในภาพกว้าง ซึ่งปีที่ผ่านมา ผู้ลงทุนสถาบันกว่า 40 รายตอบรับการนำ I Code มาใช้ควบคู่กับ CG Code ของบริษัทจดทะเบียน จึงเป็นไปได้ที่การประเมินจะดูว่า ผู้ลงทุนสถาบันมีส่วนร่วมผลักดันให้เกิด CG ที่ดีในบริษัทจดทะเบียนจริงหรือไม่

ผมเชื่อว่า ทุกประเทศต่างก็อยากได้คะแนน CG Watch ที่ดีขึ้น ประเทศไทยเองก็ต้องไม่หยุดพัฒนาเช่นกัน ตลาดทุนและสังคมไทยจะเติบโตและพัฒนาอย่างยั่งยืน ทุกคนมีส่วนร่วมสร้างได้ครับ